

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ

विलास तांबे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

डुंबरवाडी (ओतूर)

Handwritten signature

विषय : ICT INTEL

विद्यार्थ्यांचे नाव : चौधरी ज्योती सावळेराम (०९)

चितळकर चैताली दत्तात्रय (१५)

घुले सरिता भाऊसाहेब (०८)

वर्ग : बी एड प्रथम वर्ष

मार्गदर्शक : डॉ. व्ही. व्ही. राऊत

वर्ष : २०२१-२०२२

Handwritten signature
Principal

Shri Gajanan Maharaj Shikshan Prasarak Mandal's

VILAS TAMBE COLLEGE OF EDUCATION

Dumbarwadi (Otur), Tq - Junnar, Dist - Pune - 410504

WORKBOOK

COURSE - 111 (A) - ICT INTEL PROGRAM

B.Ed. I Year 2021 - 22

Student Name धुले सरीता भाऊसाहेब Roll No. 08

Professor In-charge: Dr. Vasudev V. Raut

Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumbarwadi (Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Shri Gajanan Maharaj Shikshan Prasarak Mandal's
VILAS TAMBE COLLEGE OF EDUCATION
Dumbarwadi (Otur), Tq - Junnar, Dist - Pune - 410504
B.Ed. I Year 2021-22
Course 111(A) : ICT INTEL PROGRAM

Name of Student : Mr/Mrs Ghule Sarita Bhausaheb Roll No. 08

EVALUATION SCHEME

Rating Scale 1) Unsatisfactory 2) Average 3) Satisfactory a) Good 5) Excellent

No.	Criteria	1	2	3	4	5
1	Unit Plan Template				✓	
2	Exploration				✓	
3	Student Support material & Publication				✓	
4	Teacher Presentation to gauge students' needs					✓
5	Student Presentation/Blogs/Publisher					✓
6	Implementation Plan				✓	
7	Evaluation Rubric to assess PPT/Blogs/wikis				✓	
8	Presentation					✓
9	Workbook					✓
10	Overall Impression				✓	
Total Marks - 50						

Date 15/09/22

Obtained Marks

44

Sign of Professor In-charge

44
50

44
2

22
25
Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumbarwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Shri Gajanan Maharaj Shikshan Prasarak Mandal's

VILAS TAMBE COLLEGE OF EDUCATION

Certificate

Shri/Smt./Ku. Ghule sarita Bhausabeb

Roll No. 08 Exam Seat No. 22326

Student-teacher of B.Ed. I Year has successfully completed practical under Course 111 (A)

- ICT Intel Program under my guidance.

Date: 31/07/11

Place : Dumbarwadi (Otur)

Signature
Professor In-charge

Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumbarwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

SCHEDULE

Sr.No.	Date	Time	Topic
1	30/04/2022	12.45 p.m to 2.45	Orientation and demo of Course.
2	07/05/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Guidance and finalization of topics
3	14/05/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	development of unit plan Template.
4	21/05/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Typing of unit plan Template
5	28/05/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Collection of course Resources.
6	04/06/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Collection images and sound.
7	11/06/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Development of Teacher Presentation
8	18/06/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Development of Evaluation Tool
9	30/07/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Development of student Presentation
10	06/08/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Development of Brochure in Publisher.
11	20/08/2022	12.45 p.m to 2.45 p.m	Correction and suggested changes in practical work
12		12.45 p.m to 2.45 p.m	

Principal

Vilas Tambe Women's College of Education (B.Ed.)
Dumbarwadi (Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Unit Plan Template

Click on any descriptive text and then type your own.

Unit Author
Student Name सरीता भाऊसाहेब घुले
College Name श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ, विलास तांबे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, डुंबरवाडी
Address ओतूर ता. जुन्नर. जि. पुणे
Unit Overview Module 1: Think of a topic and possible project scenario for your unit. Revise this section as you work through the remaining modules. Write first draft of your Unit Summary.
Unit Title इतिहासातील वास्तू गड, किल्ले, जतन
Unit Summary मोठ्या संख्येने गड किल्ले असलेले महाराष्ट्र राज्य देशात एकमेव राज्य आहे. प्रत्येक गडाला व किल्याला स्वतंत्र असा इतिहास आहे. अशाच काही गडांचे व किल्यांचे महत्व जाणून एका सोळा वर्षांच्या युवकाने हिंदवी स्वराज्याच्या स्थापनेची शपथ घेतली व इतिहास घडविला. या समृद्ध इतिहासाची सास म्णजे गड किल्ले. या वास्तूंचे किंवा गड किल्यांचे संवर्धन होणे गरजेचे आहे. पण नैसर्गिक आपत्तीमुळे व आपल्या अनास्थामुळे आज बऱ्याच गडांची दयवस्था आली आहे. या वास्तूंचे संवर्धन होण्यासाठी लोकांचे प्रबोधन केले पाहिजे. गड किल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्र प्रकार घोषित करायला महाराष्ट्र राज्य किल्ले व ऐतिहासिक वास्तू संवर्धन मंडळ स्थापन करायला हवे.
Subject Area इतिहास
Class Level २५३०० माध्यमिक
Approximate Time Needed ३५ तास

Principal

Vilas Tambe Women's College of Education (B.Ed.)
Dumberwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Unit Foundation	
<p>o Module 2: Choose 21st century skills, higher-order thinking skills, syllabus guidelines, unit, and topic, create objectives and develop Curriculum-Framing Questions for your unit. Revise this section as you work through the remaining modules.</p>	
Targeted Syllabus Guidelines	
<p>1. दिलेल्या समस्यांवरील उपायांची माहिती मिळविणे व त्यांची अंमलबजावणी करणे 2. विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून जगजागृती करणे. ऐतिहासिक स्थळ, किल्ले, वास्तू यांचे जतन न केल्यास काय होऊ शकते हे कळेल. 3. ऐतिहासिक महत्त्व सांगणाऱ्या चित्रफिती, फिल्म, परिसंवाद त्या परिसरात आयोजित करण्यात याव्यात.</p>	
Targeted 21st Century and Higher-Order Thinking Skills	
<p>प्रत्येक सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्राला काही विशिष्ट मानदंड भुसायला पाडणे. या ऐतिहासिक वास्तूंचे संवर्धन झाले नाही तर पुढील पिढीस इतिहास कळणार नाही आणि म्हणूनच त्यांचे संवर्धन करण्यासाठी स्थानिक लोक, निसर्गप्रेमी, विद्यार्थी यांच्या तिथीतून उपक्रम राबविले पाहिजेत.</p>	
Student Objectives/Learning Outcomes	
<p>महाराष्ट्राची ऐतिहासिक परंपरा असलेले गड, किल्ले हे अत्यंत महत्वाचे आहेत कारण आपली पुढची पिढी हा कालाग उज्वल इतिहास जाणूनच उदाराचे उज्वल अविष्य घडवू शकते कारण ते आपल्या ऐतिहासिक संस्कृतीचे प्रतीक आहेत. अनेक गावांवर येणारे पर्यटक फक्त भोजभोजसाठी येतात. इथे येण्यास मानद प्रत्येकाने द्यावा. पण त्याचबरोबर या पुरातन वास्तूंचे महत्त्व जाणून घ्यावे. त्यासाठी या किल्ल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्र म्हणून घोषित करायला हवे. किल्ले, वास्तू यांना हानी पोचवणाऱ्या पर्यटकास योग्य ती शिक्षा दिली पाहिजे.</p>	
Curriculum-Framing Questions	
Essential Question	ऐतिहासिक वास्तूंच्या संवर्धनाविषयी माहिती लिहा
Unit Questions	1. इतिहासाची साधने कोणती आहेत? 2. ऐतिहासिक वास्तू, किल्ले का महत्वाचे असतात? 3. किल्ल्यांची नासधूस कोणकोणत्या कारणानी होते?
Content Questions	1. वास्तू, किल्ले यांचे जतन करण्यासाठी तुम्ही काय उपाय कराल? 2. गावांचे संवर्धन करण्यासाठी तुम्ही जगजागृती कशी कराल?
Assessment Plan	

Principal

Module 3: Draft an Assessment Timeline.		
Assessment Timeline		
Before project work begins	Students work on projects and complete tasks	After project work is completed
1. गाडचे संवर्धन महत्त्वपूर्ण समस्या आहे. व्यामुळे त्यावर आधारीत माहीती मिळविली. 2. यमस्येवर आधारीत फोटो कात्रणे मिळविली 3. वर्तमानपत्रातील कात्रणे मिळविली 4. इंटरनेटवरून माहीती मिळविली.	पुस्तके वाचली. नेटवरून माहीती मिळविली	उपाययोजना गड किल्ले, वास्तू यांची संपूर्ण माहीती मिळविली. गड, किल्ले, वास्तू यांचे संवर्धन ते केल्यास होणारे तोट यांची माहीती मिळविली.
Assessment Summary किल्ले किंवा गाडचे संवर्धन ही एक ऐतिहासिक समस्या आहे. व्यायगीउपाय योजना करणे गरजेचे आहे.		
1. ऐतिहासिक परिसंवाद, कथा नाटक यांच्या माध्यमातून जनजागृती करणे 2. किल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन हेत्र प्रकार घोषित करायला द्या. 3. महाराष्ट्र राज्य किल्ले व ऐतिहासिक वास्तू संवर्धन मंडळ स्थापनाकरणे.		
Unit Details		
Prerequisite Skills		
गाडकिल्यांचे संवर्धन करण्यासाठी जनजागृती करणे ② ऐतिहासिक वास्तूंचे जतन करण्यासाठी उपाययोजना करणे.		
Instructional Procedures		
Module 4: Create a student sample and draft Instructional Procedures.		
Update Instructional Procedures to include:		
Module 5: Assessment methods used throughout unit Module 6: Differentiation strategies Module 7: Facilitation and implementation strategies		

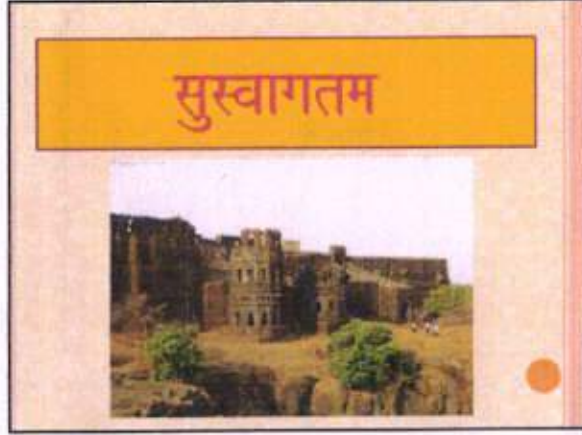

Accommodations for Differentiated Instruction		
o Module 8: Draft ideas to support all learners and create student support material.		
Special Needs Student	जे विद्यार्थी अपंग झालेत त्याच्या हातात फलक देवून किंवा मॅडिल देवून जनजागृती करणे.	
Gifted/Talented Student	विद्यार्थ्यांची रवी कट्टेन जनजागृती करणे उपाययोजनांची कात्रणे बनविणे. कित्याचे जतन यांवर माधारीत पोस्टर तयार करणे	
Materials and Resources Required for Unit		
o Module 9: Identify Internet resources for research, communication, collaboration, and problem solving.		
o Module 10: Incorporate into your Instructional Procedures.		
Technology—Hardware (Click boxes of all equipment needed)		
☒ Camera	☒ Laser Disk	VCR
☒ Computer(s)	☒ Printer	Video Camera
☒ Digital Camera	☒ Projection	Video Conferencing Equip.
☒ DVD Player	☒ System Scanner	Other
☐ Internet Connection	☒ Television	
Technology—Software (Click boxes of all software needed.)		
Database/Spreadsheet	Image Processing	Web Page Development
Desktop Publishing	Internet Web	Word Processing
E-mail Software	BrowserMultimedia	Other
Encyclopedia on CD-ROM		
Printed Materials	ऐतिहासिक वास्तू, किल्ले, संदर्भन यांवर माधारीत फोटो Screen shot, कात्रणे, पुस्तक Magazine इ. माहिती मिळविली	
Supplies	Youtube, google, chrome, किल्ले, वास्तू जतन यांवर माधारीत वेबसाईट	
Internet Resources	You tube, History.net.com, www.discovermh.com	
Other Resources	चुलपत्र, छत्रपती शिवाजीराने भोसले यांचे कित्यांवर माधारीत पुस्तक, fort-maharashtra Times-पुस्तक	

Principal

STUDENT PRESENTATION

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ
विलास तांबे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय डुंबरवाडी (ओतूर)

विषय : ICT INTEL

विद्यार्थ्यांचे नाव : चौधरी ज्योती राजळेराम (04)
चितलकर घैताली दत्तात्रय (14)
पुणे भरिता काऊसाहेब (00)

वर्ग : बी एड प्रथम वर्ष

सार्थदर्शक : डॉ. व्ही. व्ही. राजत

वर्ष : २०२१-२०२२

ऐतिहासिक वास्तू का महत्वाच्या आहेत?

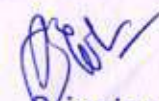
मोठ्या संख्येने गड किल्ले असलेले महाराष्ट्र राज्य देशात एकमेव राज्य आहे. प्रत्येक गडाला व किल्ल्याला स्वतंत्र असा इतिहास आहे. अशाच काही किल्ल्यांचे व गडांचे महत्त्व जाणून एका सौळा वर्षांच्या युवकाने हिंदवी स्वराज्याच्या स्थापनेची शपथ घेतली व इतिहास घडविला या समृद्ध इतिहासाची साक्ष म्हणजे गड किल्ले या वास्तूंचे किंवा गड किल्ल्यांचे संवर्धन होणे अत्यंत गरजेचे आहे.

ऐतिहासिक वास्तू गड-किल्ले जतन का करावे?

आपला इतिहास जिवंत ठेवण्यासाठी, गड-किल्ले या ऐतिहासिक वास्तू जतन होणे अत्यंत गरजेचे आहे. संवर्धन पुढच्या पिढीला आपला समृद्ध इतिहास जगात राहिल. मान, याकरीता या वास्तू किंवा शब्द राहिल्या पाहिजे. जेव्हा त्या सुविधित राहिल्या पाहिजे. या वास्तूचे संरक्षण-संवर्धन करावे पाहिजे. प्रत्येक पातळीवर जतनासाठी द्यावी पाहिजे.

गड- किल्ले यांचे जतन कसे करावे?

1. संरक्षण : सर्वप्रथम किल्ल्याचा परिसर स्वच्छ करून त्याचे क्षेत्रफळ निश्चित करून त्या जगल संरक्षित करणे व संपूर्ण जगण्या निश्चित आराखडा पर्यटकांच्या माहितीसाठी किल्ल्याच्या दर्शना भागते ठेवण्यात यावे. जतनाकरण्याचे काम हाती घेऊन ते किल्ले ज्या काळात, ज्या रीतीने बांधले गेले होते त्या क्षेत्रात पद्धतीला अनुसरूनच पुर्वील करावेत. अतिश्यात होणारी पडपड काढून घ्यावी याबाबत पाहिजे. इतरांची संवर्धन, तांत्रिक मदतीसाठीचा सन्मानाधिकार करू नये, असा नियम असावा.

Principal
Vilas Tambe Women's College of Education (B.Ed.)
Dumburwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

गड-किल्ल्यांचे संवर्धन, सांभाळणी गरज

गड-किल्ल्यांचे संवर्धन, सांभाळणी गरज

गड-किल्ल्यांचे संवर्धन, सांभाळणी गरज

किल्ल्यांची नासधूस होण्याची कारणे?

1. नैसर्गिक आपत्तींमुळे व आपल्या अज्ञानाच्या मुळे आज बऱ्याच गडांची दुरावस्था झाली आहे.
2. ऐतिहासिक स्थळांना भेटी देण्याच्या निमित्ताने त्या ठिकाणी नासधूस करणे अनेक निधी उपलब्ध न होणे
3. किल्ल्यांचे ऐतिहासिक महत्व न समजणे

गड-किल्ले संवर्धनासाठी कोणत्या उपाययोजना करात?

महाराष्ट्राची ऐतिहासिक परंपरा अजूनही गड-किल्ले हे अजूनही महत्त्वाचे आहेत कारण आपली पुरवणी पिढी कालापा ह्या उच्चत इतिहास जाणून घ्या अन्वय अन्वय अन्वय घडू शकण्यात कारण हे आपल्या ऐतिहासिक संस्कृतीचे प्रतीक आहेत अनेक गडावर वेगवेगळे पर्यटक कलत गीतमन्त्रेसाठी येतात दुसरे वेगवेगळे आजूढ प्रत्येकाने घडता एव त्याचबरोबर या पुरातन वास्तूंचे महत्त्व जणूच द्यावे त्यासाठी या किल्ल्यांना संस्कृतीक पर्यटन ही संवर्धन पोषित करावयाची आहे किल्ले वास्तू यांना ह्याने पोषणेचवणाऱ्या पर्यटकांस योग्य ती शिक्षा दिवणे पाहिजे.

दुसरे संस्कृतीक पर्यटन ही काला हाही विशिष्ट माजवडे असायला पाहिजे या ऐतिहासिक वास्तूंचे संवर्धन झाले नाही तर पुरातन पिढीला इतिहास कळणार नाही अन्वय महत्त्वाचे त्यांचे संवर्धन करण्यासाठी स्थानिक लोक निरसनेची विद्वत्ता यांच्या निवृत्तून उपक्रम राबविले पाहिजेत.

ब्रिटिशांनी केलेल्या तोफांच्या मान्यात आधीची बांधकामं नेस्तनाबूत झाली होती. हल्ल्यांमुळे लागलेल्या आगीत बराच भाग जळून खाक झाला होता. यात भर म्हणजे 1842मध्ये त्या परिसरात नोंदवलेली अतिवृष्टी आणि 1864मधला भूकंप.

2. इंग्रजांनीसर्व प्रकारच्या इंग्रजांनी शास्त्रीयत नियमावलीला धरून करणे कडाट्यापात्र बांधकामकारक असावे. गड-किल्ल्यांच्या आजूबाजूची अतिक्रमणे काढून ती परिसर पुरवत करावयास हवा

२)अन्यापुनिक पद्धतीने सर्वेक्षण.

सर्वेक्षण म्हणजे स्थान पद्धतीने होते. पुरातन पद्धतीने वस्तूंचे सर्वेक्षण होते. भौगोलिक माहितीचे सर्वेक्षण दुराची पावरी आहे. वास्तूचे नेमक्या कडे आहेत त्याचे सर्वेक्षण ही तिसरी पावरी आहे. आंतरजागतिकरून किल्ल्याची माहिती व विषय संकलन करून त्याचे सर्वेक्षण करणे ही चौथी पावरी आहे. सर्वेक्षणामध्ये वास्तूचे मोजक्याप पूर्ण होते. तसेच शेजारी गावातील दवार, घरे, तळी इत्यादी गोष्टींचे विषय देवाटने महत्त्वाचे असते.

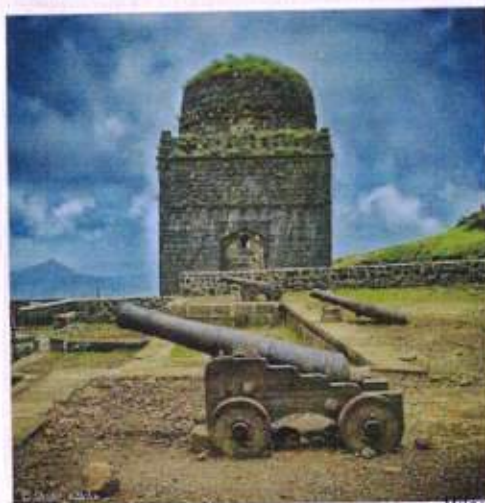
IMAGES & COURSE RESOURCES

[Handwritten Signature]

Principal

IMAGES & COURSE RESOURCES

Principal

Unit Plan Template

Click on any descriptive text and then type your own.

Unit Author	
First and Last Name	सरिता भाऊसाहेब घुले, ज्योती चौधरी, चैताली चितळकर
School Name	श्री गजानन महाराज शिक्षण प्रसारक मंडळ शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय
School City, State	डुंबरवाडी (ओतूर)
Unit Overview	
Module 1: Think of a topic and possible project scenario for your unit. Revise this section as you work through the remaining modules. Write first draft of your Unit Summary.	
Unit Title	
इतिहासातील वास्तू गड किल्ले जतन	
Unit Summary	
मोठ्या संख्येने गड किल्ले असलेले महाराष्ट्र राज्य देशात एकमेव राज्य आहे प्रत्येक गडाला व किल्ल्याला स्वतंत्र असा इतिहास आहे अशाच काही किल्ल्यांचे व गडांचे महत्त्व जाणून एका सोळा वर्षांच्या युवकाने हिंदवी स्वराज्याच्या स्थापनेची शपथ घेतली व इतिहास घडविला या समृद्ध इतिहासाची साक्ष म्हणजे गड किल्ले या वास्तूंचे किंवा गड किल्ल्यांचे संवर्धन होणे अत्यंत गरजेचे आहे पण नैसर्गिक आपत्तीमुळे व आपल्या अनास्था मुळे आज बऱ्याच गडांची दुरावस्था झाली आहे या वास्तूंचे संवर्धन होण्यासाठी लोकांचे प्रबोधन केले पाहिजे गड किल्ल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्र प्रकार घोषित करायला हवे तसेच महाराष्ट्र राज्य किल्ले आणि ऐतिहासिक वास्तू संवर्धन महामंडळ स्थापन करायला हवे	
Subject Area	
इतिहासातील विषया अंतर्गत मराठी.	
Class Level	
प्राथमिक, माध्यमिक व उच्चमाध्यमिक स्तर .	
Approximate Time Needed	
३५ तास	

Principal
Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumarwadi (Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Unit Foundation

- Module 2: Choose 21st century skills, higher-order thinking skills, syllabus guidelines, unit topic, create objectives, and develop Curriculum-Framing Questions for your unit. Revise this section as you work through the remaining modules.

Targeted Syllabus Guidelines

- 1) दिलेल्या समस्या वरील उपायांची माहिती मिळवणे व त्यांची अंमलबजावणी करणे .
- 2) विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून जनजागृती करणे ऐतिहासिक स्थळ किल्ले वास्तू यांचे जतन न केल्यास काय धोका आहे हे कळेल .
- 3) ऐतिहासिक महत्त्व सांगणाऱ्या चित्रफिती फिल्म परिसंवाद त्या परिसरात आयोजित करण्यात याव्यात

Targeted 21st Century and Higher Order Thinking Skills

प्रत्येक सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्राला काही विशिष्ट मानदंड असायला पाहिजे या ऐतिहासिक वास्तूंचे संवर्धन झाले नाही तर पुढील पिढीला इतिहास कळणार नाही आणि म्हणूनच त्याचे संवर्धन करण्यासाठी स्थानिक लोक निसर्गप्रेमी विद्यार्थी यांच्या निधीतून उपक्रम राबविले पाहिजेत

Student Objectives/Learning Outcomes

महाराष्ट्राची ऐतिहासिक परंपरा असलेले गड किल्ले हे अत्यंत महत्त्वाचे आहेत कारण आपली पुढची पिढी कालचा हा उज्वल इतिहास जाणूनच उद्याचे उज्वल भविष्य घडू शकतात कारण ते आपल्या ऐतिहासिक संस्कृतीचे प्रतीक आहेत अनेक गडावर येणारे पर्यटक फक्त मौजमजेसाठी येतात इथे येण्याचा आनंद प्रत्येकाने घ्यावा पण त्याचबरोबर या पुरातन वास्तूंचे महत्त्व जाणून घ्यावे त्यासाठी या किल्ल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्र म्हणून घोषित करायला हवे किल्ले वास्तू यांना हानी पोहोचवणाऱ्या पर्यटकांस योग्य ती शिक्षा दिली पाहिजे

Curriculum-Framing Questions

Essential Question	ऐतिहासिक वास्तूच्या संवर्धनाविषयी माहिती लिहा
Unit Questions	<ol style="list-style-type: none">1) ऐतिहासिक/ इतिहासाची साधने कोणती आहेत ?2) ऐतिहासिक वास्तू किल्ले का महत्त्वाचे असतात ?3) किल्ल्यांची नाजूदूस कोणकोणत्या कारणांनी होते ?
Content Questions	<ol style="list-style-type: none">1) वास्तू किल्ले यांचे जतन करण्यासाठी तुम्ही काय उपाय कराल ?2) गडांचे संवर्धन करण्यासाठी तुम्ही जनजागृती कशी कराल ?

Principal

Assessment Plan

- **Module 3:** Draft an Assessment Timeline.
-

Assessment Timeline

Before project work begins	Students work on projects and complete tasks	After project work is Completed
१. गडांचे संवर्धन महत्त्वपूर्ण समस्या आहे त्यामुळे त्यावर आधारित माहिती मिळवली .	१. पुस्तके वाचली २. नेटवरून माहिती मिळवली	१. गड किल्ले वास्तू यांची संपूर्ण माहिती मिळवली. २. गड किल्ले वास्तू यांचे संवर्धन न केल्यास होणारे लोटे त्याबद्दल माहिती मिळवली उपाययोजना जनजागृती करणे समस्येचा आढावा घेऊन इंटरनेटवरून माहिती मिळवली पीपीटी तयार केली
२. समस्येवर आधारित फोटो मिळवले.		
३. वर्तमानपत्रातील काही कात्रणे मिळवली.		
४. इंटरनेटवरून माहिती मिळवली.		

Assessment Summary

किल्ले किंवा गडांचे संवर्धन ही एक ऐतिहासिक समस्या आहे . त्या साठी उपाययोजना करणे गरजेचे आहे.

- १ • ऐतिहासिक परिसंवाद कथा नाटक यांच्या माध्यमातून जनजागृती करणे.

Principal

- २ • किल्ल्यांना सांस्कृतिक पर्यटन क्षेत्र प्रकार घोषित करायला हवा.
- ३ • महाराष्ट्र राज्य किल्ले व ऐतिहासिक वास्तु संवर्धन मंडळ स्थापना करणे .

Unit Details

Prerequisite Skills

- १) गड किल्ल्यांचे संवर्धन करण्यासाठी जनजागृती करणे.
- २) ऐतिहासिक वास्तूंचे जतन करण्यासाठी योग्य त्या उपाययोजना करणे.

Instructional Procedures

- **Module 4:** Create a student sample and draft Instructional Procedures.

Update Instructional Procedures to include:

- **Module 5:** Assessment methods used throughout unit
- **Module 6:** Differentiation strategies
- **Module 7:** Facilitation and implementation strategies

Accommodations for Differentiated Instruction

- **Module 8:** Draft ideas to support all learners and create student support material.

Special Needs Student

जे अपंग विद्यार्थी आहेत त्यांच्या हातात फलक देऊन किंवा मॉडेल देऊन जनजागृती करणे

Gifted/Talented Student

विद्यार्थ्यांची रॅली काढून जनजागृती करणे, उपाययोजनांची कात्रणे बनविणे, किल्ल्यांचे जतन पोस्टर यावर आधारित तयार करणे.

Materials and Resources Required for Unit

- **Module 9:** Identify Internet resources for research, communication, collaboration, and problem solving.
- **Module 10:** Incorporate into your Instructional Procedures.

Technology—Hardware (Click boxes of all equipment needed)

☒ Camera	☐ Laser Disk	☐ VCR
☒ Computer(s)	☒ Printer	☒ Video Camera
☒ Digital Camera b	☐ Projection System	☐ Video Conferencing Equip.
☒ DVD Player	☒ Scanner	☒ Other
☐ Internet Connection	☒ Television	

Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumberwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Technology—Software (Click boxes of all software needed.)		
☐ Database/Spreadsheet ☐ Desktop Publishing ☒ E-mail Software ☒ Encyclopedia on CD-ROM	☒ Image Processing ☒ Internet Web Browser ☒ Multimedia	☐ Web Page Development ☒ Word Processing ☒ Other
Printed Materials	ऐतिहासिक वास्तू किल्ले संवर्धन यावर आधारित फोटो, स्क्रीन कात्रणे पुस्तक मॅक्झिन इत्यादी माहिती मिळवणे	
Supplies	You Tube, google, Chrome, किल्ले, वास्तु, जतन यावर आधारित वेबसाईट	
Internet Resources	You Tube, Historynet.com, www.discovermh.com	
Other Resources	वृत्तपत्र, छत्रपती शिवाजीराजे भोसले यांचे किल्ल्यावर आधारित पुस्तक Fort-Maharashtra Times- पुस्तक, सहाद्री प्रतिष्ठान	

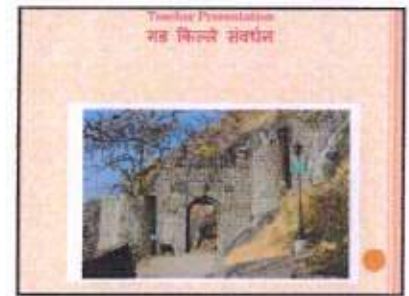
Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumbarwadi(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Teacher presentation

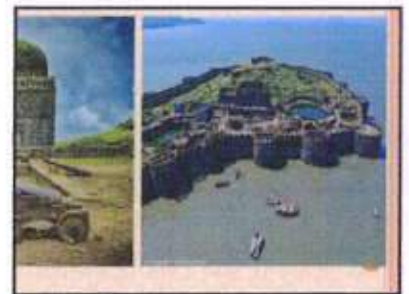

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 श्री परमेश्वर भारद्वाज शिक्षण प्रसारक मंडळ
 किल्ला तसेच किल्ल्यातील महत्त्वपूर्ण मुहूर्थाची (आवृत्त)
 विषय : ICT INTEL
 विद्यार्थ्यांची संख्या : १००
 शिक्षकांची संख्या : १०
 पुणे शहर विद्यापीठ (२०)
 वर्ष : २०१९-२०२०
 कार्यवाही : डॉ. व्ही. व्ही. राजन
 वर्ष : २०१९-२०२०

ऐतिहासिक वास्तू मठा-किल्ले जतन का करावे?

- सांस्कृतिक वारसाचे जतन
- पर्यटन इतिहासाची साक्ष बघणे
- पर्यटनस्थळ म्हणून
- ऐतिहासिक संस्कृतीचे प्रतिक
- उच्चतर इतिहास जतन जट्याची उच्चतर प्रतिक साक्षिणे

मठा- किल्ले यांचे जतन कसे करावे?

वास्तू संरक्षण
 वास्तूची दुप्पटी
 वास्तूचे आवागुनिक वास्तूचे संरक्षण

किल्लाबांधी साक्षरून होण्याची व्हाणे?

- ऐतिहासिक स्थळांना भेटी देण्याच्या निमित्ताने त्या ठिकाणी भ्रमण करणे
- पुरेसा निधी उपलब्ध न होणे
- किल्लाबांधी ऐतिहासिक महत्त्व न समजणे

(Signature)
 Principal

आराखड्यातील अग्रविष्ट पत्रांचे नाव

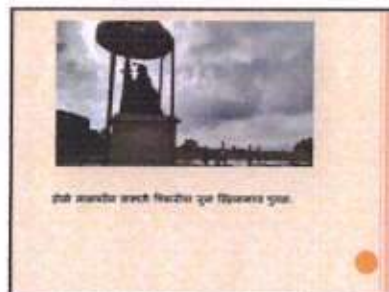
राज्यात विज्ञानातील सर्व प्राचीन शास्त्रांचे संवर्धन, शास्त्रीय पद्धतीच्या माहिती, तुलनात्मक पद्धतीचे आराखडे देवनागरी, तटबद्धित पाठ्येव व अंतराज्णन कर्णने, मलयालीत माल कडने मलयाळमिण, पवटकरक्या सोवी सुविण, पोनीत सोवी व विवम व्यथन्या राजमाता निजाऊन्या आड्याचे संवर्धन, राजमाता निजाऊन्या राजाचीचे संवर्धन, पोणीपरकत सोवन, वलनानुवद विनला धडिपन आणि धोवी व पकरन सोवन, शिवपुष्टी, परिकरन सोवी, राजकुमारी इत्यादी.

राज्यात विज्ञानाच्या साधनेसाठी पुरस्कारांचे संवर्धन सोडविता आहे. म्हणून उपभक्त, म्हणून व इतर विद्यार्थ्यांचे साधनेत अडिक्ती, मलयाळी आरंभ सोवी मलयाळीत माल कड्यातल्या सोवी कड्यात केले. राजाची 2 सोवी पुढे मलयाळ सोडवितात राज्यात विज्ञानाचे वळ आणवटीत विवेक उपकर साधनेतून आरंभ होत. राज्यातील सर्व विवेक, ऐतिहासिक काळीतून जन्म आणि पवटकरक्या त्यांचे विकास कर्णने हे राजे राजाची सोवी आहे. त्याचतून एक साम म्हणून राज्यात विज्ञानाची जन्म आणि संवर्धन करणारी राज्यात विज्ञान परिकरन पवटन विद्यार्थ्यांच्यासाठी विविध कळामुत्र सुविधांची आरंभने करणारी सोवी सोवीने मुव आहेत.

राष्ट्रीय विकास कार्ये

मुद्रण	सोनीय वर

इतर	मुद्रण

धन्यवाद

(Signature)
 Principal

१. इतरांचे धर्मग्रंथ वाचण्याचे प्रयत्नही विद्यार्थ्यांना करावे. कोणत्याही धर्मग्रंथाक जोडते. त्या धर्मग्रंथाक अनुशासकी अर्थिकाचे स्थान ही पवित्र पुस्तक मानवता इत.

हिन्दूंच्याची नारायण हाणगाची कसरी?

• इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा

जिल्हा: रायगड

• इतरांची दृष्टावळ का इतरांची
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा

ब्रिटिशांनी केलेल्या लोकांच्या मनात आधीची बांधकामे मरतनामून झाली होती. हिन्दूंच्यामदी लागलेल्या आगीत बराच भाग जळून खाक झाला होता. यात भर म्हणजे 1842मध्ये त्या परिसरात मोठ्यानेची अतिवृष्टी आली 1804मध्ये भूकंप.

या हिन्दूंनी इतिहासाचे कोणते धर्मग्रंथ वाचले ?

इतरांची इतिहासिक दृष्टावळ का इतरांची
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा

११. इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा

इतरांची इतिहासिक दृष्टावळ का इतरांची
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा
 • इतिहासिक दृष्ट्याचे व इतरांचे धर्मग्रंथ वाचणे असाय त्यांची दृष्टावळ अशी असा

सुस्वागतम्

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ
 डॉ. राजमन महाजन शिक्षण प्रसारक मंडळ
 किल्ला तसेच शिक्षणशास्त्र व्यावसायिक बुध्दाधारी (अभ्यू.)
 विषय : ICT INTEL
 शिक्षणसाधने वस्तु : सोपीत प्रयोगी साधनात्मक (अभ.)
 किल्लातून सोपीत साधनात्मक (अभ.)
 पुणे शहरात साधनात्मक (अभ.)
 कार्य : डॉ. एच. प्रथम वर्ष
 कार्यपत्रिका : डॉ. व्ही. व्ही. राऊत
 वर्ष : 2021-2022

गड किल्ले संवर्धन

ऐतिहासिक कारस्तू का महत्त्वाच्या आहेत?

गडकिल्ला संवर्धनात गड किल्ले जवळचे महत्त्वाचे राज्य वैधानिक पध्दतीत राज्य आहे पद्धतीत महत्त्वाचे व किल्ल्याच्या संवर्धन असा इतिहास आहे जसाच वही किल्ल्यातही व गडाचे महत्त्वाचे जाणून घ्यायला येतात अशाच पध्दतीत इतिहास संवर्धनाच्या महत्त्वाचे साधन घेतले व इतिहास पद्धतीत व गडकिल्ल्यातही सात जिल्ह्यात गड किल्ले का वास्तूचे किल्ला गड किल्लाचे संवर्धन हीच जवळ घेतले आहे

ऐतिहासिक कारस्तू गड-किल्ले जतन का करावे?

गडकिल्ला संवर्धन महत्त्वाचे आहे. त्यामुळे गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे.

गड- किल्ले यांचे जतन कोसे करावे?

1. गडकिल्ला - गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे.

ऐतिहासिक कारस्तू महत्त्वाचे आहेत.

गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे. गडकिल्लाचे जतन व संवर्धन करणे गरजेचे आहे.

(Signature)
Principal

Title

वस्तू गडकिल्ले व संवर्धन

Normal • B I U A [Icons]

महाराष्ट्रात आज बऱ्याच वस्तू किल्ले, बागा आहेत ज्याची आपल्या निधीपोटी अनास्थे मुळे दुर्दशा झाली आहे. अशा वस्तूचे संवर्धन करून आपण त्यांना पुन्हा सुशोभित करून जनतेसाठी खुले करण्याचे काम आपण करायला हवे त्यासाठी महाराष्ट्र राज्य किल्ले व ऐतिहासिक वस्तू संवर्धन महामंडळ यांची स्थापना करावी पर्यावरणाचा समतोल राखून स्थानिक लोकांचे हित जपून हे संवर्धन केले जाईल.

[Signature]
Principal

Vilas Tambe Womens College of Education (B.Ed.)
Dumberwad(Otur) Tal. Junnar, Dist. Pune.

Sarita Kurhade
kurhadesarita69@gmail.com

Manage your Google Account

Net Life
netlife0719@gmail.com

sandip dongre
sandipdongre0719@gmail.com

Add another account

Sign out of all accounts

Privacy Policy • Terms of Service

Location

Options

13 जून पासून पुन्हा नव्या उत्साहात, नव्या
जोशात परत येत आहे. चला तर मग
आपला फिटनेस वाढवूया..

अॅथलेटीक्स, सायकलिंग,
फिजिकल फिटनेस,
पोलीस भरती

असे सर्व एकाच ठिकाणी..

चैतन्य स्पोर्ट्स, ओतूर

स्थळ - चैतन्य विद्यालय, (महोलक्ष्मी मैदान) ओतूर

Principal

विलास तांबे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

Technology Based Teaching Lesson (तंत्रज्ञानावर आधारित पाठ) शै. वर्ष २०२२-२३

Student Teacher's Name छात्राध्यापकाचे नाव..... फुलसुंदर मोनिका महादेव		Roll No. हजेरी क्र. ४३
Subject विषय..... विज्ञान आणि तंत्रज्ञान		Lesson No. पाठ क्र. १०
Unit घटक..... पेशी व पेशीअंगके	Sub-Unit उपघटक..... पेशीअंगके	
Date दिनांक २०/२/२०२३	Time वेळ ३० मि.	Std. इयत्ता ८वी
Required Previous Knowledge अपेक्षित पूर्वज्ञान..... विद्यार्थ्यांना पेशी या घटकाबद्दल माहिती आहे.		
Values मूल्ये..... वैज्ञानिक दृष्टीकोन, नीटनेटकपणा		
Core Elements गाम्भायूत घटक..... वैज्ञानिक मनोभावाची रुजवणूक, पर्यावरण संरक्षण		
Life Skills जीवन कौशल्ये..... परिणामकारके संप्रेषण, विकिसक विचार, समस्या निराकरण		
Teaching Aids नियोजित शैक्षणिक साहित्य..... LCD Projector, PPT		
Group In-charge Prof. गट मार्गदर्शक प्राध्यापक..... प्रा. काळे यु. जी.		

फलक लेखन (Black Board Writing)

दि - २०/२/२०२३
वार - सोमवार

विषय: विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
घटक: पेशी व पेशीअंगके
उपघटक: पेशीअंगके

इयत्ता: ८वी
कुडी: ब

* पेशी :

पेशी हे सजीवांचे रचनात्मक व कार्यात्मक एकक आहे.

* पेशीअंगके :

विशिष्ट कार्य करणारे पेशीतील उपघटक म्हणजे पेशीअंगके होय.

- 1) केंद्रक (Nucleus)
- 2) गॉल्जी काय (Golgi Complex)
- 3) आंतर्द्रव्यजालिका (Endoplasmic Reticulum)
- 4) लयकारिका (Lysosomes)
- 5) तंतुकणिका (Mitochondria)
- 6) रिक्तिका (Vacuoles)
- 7) हरितभक्क (Chloroplast)

Date 20/2/23
दिनांक / /

Signature of Guide Professor
मार्गदर्शक प्राध्यापकांची स्वाक्षरी

प्रस्तावना

पूर्वज्ञान जागृत करणे

शिक्षक ICB प्रोजेक्टवर PPT च्या साहाय्याने पूर्वज्ञानावर प्राधान्यित प्रश्न विचारतात.

विद्यार्थी वृत्त विद्यार्थी

हेतूकथन

नवीन पाठ्यघटक, शिकण्याचा तयार करणे.

तर आज आपण 'पेशी व पेशीसंगठके घटक'तर्गत 'पेशीसंगठके' हा अध्याय सादर करणार आहोत.

विद्यार्थी ऐकू

संकेत

विद्यार्थी

विषय

* पेशी: पेशी हे सजीवांचे रचनात्मक व कार्यात्मक एकक आहे. विविध सजीवांमार्फत कार्यानुसार वेगवेगळ्या आकाराचे व प्रकारांच्या पेशी सादर करतात.

ज्ञान: 1) विद्यार्थी पेशी म्हणजे काय, ते सांगतात.

शिक्षक PPT च्या साहाय्याने स्पष्ट करतात.

विद्यार्थी

प्र. पेशी म्हणजे काय?

पेशी हे सजीवांचे कार्यात्मक

विषय

* पेशी संगठके (Cell organelles): विशिष्ट कार्य करणारे पेशीतील उपघटक म्हणजे पेशीसंगठके होत ही संगठके म्हणजे 'पेशीचे अवयव' आहेत.

2) विद्यार्थी पेशीचे सर्वांत अवयवांची यादी करतात. 3) विद्यार्थी प्राणीपेशी व वनस्पती पेशीच्या आकृत्या व रचनेची तुलना करतात.

शिक्षक PPT च्या साहाय्याने पेशी संगठके म्हणजे काय, ते स्पष्ट करतात.

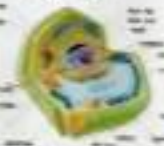
विद्यार्थी ऐकतात.

प्र: पेशीचे अवयव किती व कोणते कोणते आहेत?

पेशीचे सात आकाराच्या पेशीसंगठके आहेत: केंद्रक, मीटोकॉन्ड्रिया, गोल्जी, लायसोसोम, प्लास्मिड, क्लोरोप्लास्ट, वॉक्युओल.

पेशी आकार

आकलन:

1) विद्यार्थी प्राणी पेशी व वनस्पती पेशीची तुलना करतात.

शिक्षक PPT च्या साहाय्याने केंद्रक ही संकल्पना व केंद्रकाची कार्ये स्पष्ट करतात.

विद्यार्थी निरीक्षण

शिक्षक प्राणईव्यजातिका व जीवजीविका या संकल्पना स्पष्ट करतात.

विद्यार्थी ऐकू

पेशीसंगठके

1. Mitochondria: It is the power house of the cell. It converts food into energy. It is found in all eukaryotic cells. It is a double membrane structure. It has a highly folded inner membrane called cristae. It is a rod-shaped structure. It is found in all eukaryotic cells.

विषय

1) जीवजीविका (जीवजीविका): जीवजीविका म्हणजे जीवित सजीवांच्या अस्तित्वासाठी आवश्यक असलेल्या प्रक्रियांचा एकत्रित असा संगठन. जीवजीविका म्हणजे जीवित सजीवांच्या अस्तित्वासाठी आवश्यक असलेल्या प्रक्रियांचा एकत्रित असा संगठन. जीवजीविका म्हणजे जीवित सजीवांच्या अस्तित्वासाठी आवश्यक असलेल्या प्रक्रियांचा एकत्रित असा संगठन.

2) विद्यार्थी केंद्रक म्हणजे काय, ते स्पष्ट करतात. 3) विद्यार्थी प्राणईव्यजातिका व जीवजीविका या संकल्पना स्पष्ट करतात.

शिक्षक महत्त्वाच्या मुदकांची यादी करून देतात.

विद्यार्थी वहीमधे

1. Chloroplast: It is the site of photosynthesis. It converts light energy into chemical energy. It is found in all green plants and some algae. It is a double membrane structure. It has a highly folded inner membrane called thylakoids. It is a green, oval-shaped structure. It is found in all green plants and some algae.

Steps of Lesson पाठ्यावरण १००-१०	Content अर्थ/पर्याय	Objectives & Specifications उद्देश्य व स्पष्टीकरणे	Teacher's activity शिक्षक कृती	Students विद्यार्थी
	पांढऱ्या कोशापासून शॉलीजी संकुल बनते. या कोशांना 'कुंडे' म्हणतात. कुंडांमध्ये विविध प्रकारची विकरे असतात. ४) लयकारिका (Lysosomes): पेशीत घडणाऱ्या चयापचय क्रियांमध्ये जे टाकाऊ पदार्थ तयार होतात, त्यांची किट्टी वाट लावणारी संस्था म्हणजे लयकारिका ५) तंतुकणिका (Mitochondria): प्रत्येक पेशीला दुर्जेची अरज्य असते. पेशीला ऊर्जा पुरविल्याचे काम तंतुकणिका करतात. ६) रिक्तिका (Vacuoles): पेशीतील घटकद्रव्याची साठवण करणारी पुढील संरचना म्हणजे रिक्तिका होय. रिक्तिकांना राशविक स्वरूप असते. ७) लवके (Involucres): लवके ही विषटलसुक्ष्म असून टॉन प्रकारची असतात.	हपथोनन: १) विद्यार्थी तंतुकणिका व त्याचे कार्य व्याख्यान करतील. २) विद्यार्थी पेशीअंगकेचा सर्व घटकांची मूलनाकरी करतील. कौशल्य: १) विद्यार्थी पेशीच्या अंगकांचा आकृत्या सुबक काढतील. २) विद्यार्थी पेशीअंगकेचे सर्व घटक अचूक स्पष्ट करतील.	शिक्षक PPT च्या साहाय्याने तंतुकणिका ही संकल्पना स्पष्ट करतात. शिक्षक PPT च्या साहाय्याने तंतुकणिका संकल्पना व त्याचे कार्य यांचे स्पष्टीकरण करतात. शिक्षक महत्त्वाच्या मुद्द्यांचे फ्लॉयडर लेखन करतात. अशाप्रकारे आज आपण पेशीअंगके हा घटक अभ्यासला.	विद्यार्थी निरीक्षण करतील. विद्यार्थी करतील. विद्यार्थी करतील.
५		प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करणे.	शिक्षक PPT वरील प्रश्न विचारतात. (छिकविलेल्या घटकावर)	विद्यार्थी उत्तर देतील.
६		प्राप्त ज्ञानाचा पडताळ घेणे.	शिक्षक PPT वरील रिवाच्या जागा एका-एका विद्यार्थ्यांना विचारतात.	विद्यार्थी उत्तर देतील.
७		विद्यार्थ्यांना स्वयंमूल्यांकनाची प्रवृत्त करणे.	शिक्षक PPT वरील स्वाहावाचन प्रश्न विद्यार्थ्यांना वहीत लिहून घेण्यास सांगतात.	विद्यार्थी वहीमध्ये उत्तर देतील.

पाठ्यावरण १००-१० मध्ये, आपण अंगकांची संरचना व कार्ये यांचे अभ्यास करणार्या आहोत. आपण अंगकांची संरचना व कार्ये यांचे अभ्यास करणार्या आहोत. आपण अंगकांची संरचना व कार्ये यांचे अभ्यास करणार्या आहोत.

लयकारिका
लयकारिका म्हणजे पेशीत घडणाऱ्या चयापचय क्रियांमध्ये जे टाकाऊ पदार्थ तयार होतात, त्यांची किट्टी वाट लावणारी संस्था म्हणजे लयकारिका. लयकारिका लयकारिका म्हणजे पेशीत घडणाऱ्या चयापचय क्रियांमध्ये जे टाकाऊ पदार्थ तयार होतात, त्यांची किट्टी वाट लावणारी संस्था म्हणजे लयकारिका.

तंतुकणिका
तंतुकणिका म्हणजे पेशीत घडणाऱ्या चयापचय क्रियांमध्ये जे टाकाऊ पदार्थ तयार होतात, त्यांची किट्टी वाट लावणारी संस्था म्हणजे तंतुकणिका. तंतुकणिका तंतुकणिका म्हणजे पेशीत घडणाऱ्या चयापचय क्रियांमध्ये जे टाकाऊ पदार्थ तयार होतात, त्यांची किट्टी वाट लावणारी संस्था म्हणजे तंतुकणिका.

काही प्रश्नांची उत्तरे द्या.

- १) पेशी अंगके काय?
- २) पेशीअंगके ची कार्ये काय?
- ३) लयकारिकाचे कार्य काय आहे?
- ४) तंतुकणिका काय कार्ये करतात?
- ५) पेशीअंगके वरील विविध घटके काय?

पिढ्यात घाली खोप तयार करा.

- १) ... हे काहीही पदार्थक व काहीही पदार्थक आहे.
- २) पेशीअंगके वरील पेशीअंगके अंगके ... आहे.
- ३) तंतुकणिका कार्ये करणारे ... अंगके.
- ४) पेशीअंगके वरील पेशीअंगके काय ... अंगके.
- ५) पेशीअंगके वरील पेशीअंगके काय ... अंगके.

कसा

- १) पेशी अंगके काय?
- २) पेशी अंगके काय?
- ३) लयकारिका
- ४) तंतुकणिका
- ५) रिक्तिका
- ६) लवके

LESSON EVALUATION SCHEME (पाठ मूल्यांकन योजना)

Rating Scale 1) Unsatisfactory 2) Average 3) Satisfactory 4) Good 5) Excellent
 मूल्यांकन स्तर - 1) असंतुष्टकारी 2) औसत 3) सन्तोषकारी 4) उत्तम 5) उत्कृष्ट

No. क्र. नं.	Steps पाठ-सं.	Criteria धारा	1	2	3	4	5
1	Lesson Note पाठ-लेखन	Neat, Compact & Complete स्वच्छ, संक्षिप्त व संपूर्ण					✓
2		Relevant & stimulating प्रासंगिक व उत्प्रेरक					✓
3	Introduction प्रस्तावना	Revival of previous knowledge & linking with the topic पुराने ज्ञानाचे पुनरावलोकन व विषयाशी जोडणे					✓
4		Statement of Aim & Title writing उद्देश व शीर्षक लेखन					✓
5		Clarity & Fluency in Narration-Illustration साफ व सहजपणे स्पष्ट व उदाहरणे					✓
6		Questions - Clear, concise & grammatically correct स.स. स्पष्ट, संक्षिप्त व व्याकरणिकदृष्ट्या बरोबर					✓
7		Logical & thought provoking questions तर्किक व विचारप्रवर्धक प्रश्ने					✓
8	Presentation प्रस्तोचना	Mastery over the content सामग्रीवरील मातृत्व					✓
9	Explanation स्पष्टीकरण / विवरण देणे / स्पष्टीकरण	Selection of IT tools साहित्य साधने निवडणे					✓
10		Quality of presentation साधनेची गुणवत्ता					✓
11		Co-ordination between tools & teaching साधने व शिक्षण साधनेत जोडणे					✓
12		Ease & confidence in using technology साधने वापरणे साधने व आत्मविश्वास					✓
13		Judicious use of technology साधनेचा समुचित वापर					✓
14	Recapitulation सादर	As per objectives धारा धारा					✓
15		Arrangement of plan II विवरण - 2 वाई					✓
16	Application प्रयोजन	Recapitulation as per the objective धारा धारा					✓
17	Home Work घराची कामे	Application - appropriate / creative साधने/साधने प्रयोजन					✓
18		Home work - creative / appropriate साधने/साधने प्रयोजन					✓
19		Classroom management & Time Management शि.साधनेची व्यवस्था व वेळ व्यवस्था					✓
20		Overall impression एकूण छाप					✓

(Qualitative feedback) गुणवत्ता सूची
 * 100/100
 * 100/100

Date 20/2/23
 Observer's Sign 20/2/23

विलास तांबे शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

Technology Based Teaching Lesson (तंत्रज्ञानावर आधारित पाठ) त्रै. वर्ष 2022-23

Student Teacher's Name कुलसुंदर मोनिका महादेव Roll No. 82
 शाळा/महाविद्यालय
 Subject गणित Lesson No. 4
 विषय
 Unit त्रिकोण व त्रिकोणाचे प्रकार Sub-Unit त्रिकोणाचे प्रकार
 एकक
 Date दिनांक 20/2/2023 Time वेळ 30 मि. Std. पाठ्य 6वी
 Required Previous Knowledge विद्यार्थ्यांना त्रिकोण या धारकाविषयी माहिती आहे
 आवश्यक पूर्वज्ञान
 Values मूल्ये वक्तरीरपणा, नीतनैतिकता, वैज्ञानिक दृष्टिकोन
 Core Elements मूल्ये वैज्ञानिक मनाभावची सजवणूक
 Life Skills जीव कौशल्ये चिकित्सक विचार, निर्भयता
 Teaching Aids शिक्षण साधने शिक्षण साधने LCD Projector, PPT
 Group In-charge Prof. प्रा. काळे सु.जी.
 शा.संयोजक/प्रमुख

फलक लेखन (Black Board Writing)

दि- 20/2/2023
 वार - मंगळवार

विषय: गणित
 धाकट: त्रिकोण व त्रिकोणाचे प्रकार
 उपधाकट: त्रिकोणाचे प्रकार

उद्यत्ता: पुढे
 पुढे

* त्रिकोण :
 एका सरळ रेषेत नसलेला तीन बिंदू सरळ रेषेची जाईन तयार झालेल्या सभूतिस त्रिकोण म्हणतात.

* त्रिकोणाचे प्रकार :
 1) समभुज त्रिकोण
 2) समद्विभुज त्रिकोण
 3) विषमभुज त्रिकोण
 4) कोनघासूनचे प्रकार :
 1) लघुकोन त्रिकोण
 2) विशालकोन त्रिकोण
 3) काटकोन त्रिकोण

Date 20/2/23
 दिनांक
 Signature of Guide Professor
 शा.संयोजक/प्रमुख

Steps of Lesson संक्रमण चरण	Content साहित्य/सामग्री	Objectives & Specifications उद्देश्य व अटी/टीके	Teacher's activity शिक्षक कृती	Student विद्यार्थी
प्रस्तावना		पूर्वज्ञान जागृत करणे	शिक्षक LCG प्रॉजेक्टरवर PPT च्या साहाय्याने पूर्वज्ञानावर आधारित प्रश्न विचारतात.	विद्यार्थी कुठ विद्यार्थी
हेतूकथन		सर्वीन पाठ्यपुस्तक शिकवण्यास तयार करणे.	तर आज सापण 'त्रिकोण व त्रिकोणाचे प्रकार' घटकांतर्गत 'त्रिकोणाचे प्रकार' उपघटक अध्यासकार माहोन.	विद्यार्थी एक
वि	* त्रिकोण : एका सरळ रेषेत नसलेले तीन बिंदू सरळ रेषांनी जोडून तयार झालेल्या हाकृतीस त्रिकोण म्हणतात. या रेषांना त्रिकोणाच्या बाजू म्हणतात.	ज्ञान: १) विद्यार्थी त्रिकोण म्हणजे काय, ते जाणवता. २) विद्यार्थी त्रिकोणाच्या सर्व प्रकारांची यादी करतात. ३) विद्यार्थी समभुज त्रिकोण म्हणजे काय, ते परिभाषित करतात.	शिक्षक PPT च्या साहाय्याने स्पष्ट करतात.	विद्यार्थी एक
प	* त्रिकोणाचे प्रकार: श्री बाजूंच्या तुलनात्मक लांबी/पहलूचे प्रकार: १) समभुज त्रिकोण:	४) विद्यार्थी समभुज त्रिकोण म्हणजे काय, ते परिभाषित करतात. ५) विद्यार्थी लघुकोन त्रिकोणाची व्याख्या स्वतःच्या श्रावणे सांगतात.	प्र. त्रिकोण म्हणजे काय? एका सरळ रेषेतून सरळ रेषांनी जोडून तयार झालेल्या आकृतीला त्रिकोण म्हणतात.	एका सरळ रेषेतून सरळ रेषांनी जोडून तयार झालेल्या आकृतीला त्रिकोण म्हणतात.
वि	तिन्ही बाजू समान लांबीच्या असणाऱ्या त्रिकोणास समभुज त्रिकोण म्हणतात. या त्रिकोणाचे तीनही कोन समान आकाराचे असतात. ६० कोनांचे असतात.	६) विद्यार्थी लघुकोन त्रिकोणाची व्याख्या स्वतःच्या श्रावणे सांगतात.	शिक्षक PPT च्या साहाय्याने त्रिकोण ही संकल्पना स्पष्ट करतात.	विद्यार्थी निरीक्षण
च	७) समद्विभुज त्रिकोण: त्रिकोणाच्या तीन बाजूंपैकी दोन बाजूंची लांबी सारखीच असले तर त्या त्रिकोणास समद्विभुज त्रिकोण म्हणतात. समान बाजूंजवरील कोन समान असतात.	आकलन: १) विद्यार्थी त्रिकोणाच्या बाजू व कोनोन्नत त्रिकोणाचे वर्गीकरण करतात. २) विद्यार्थी समभुज, समद्विभुज व विषमभुज त्रिकोणांची तुलना करतात. ३) विद्यार्थी कसकोन त्रिकोण कोणता आहे, ते जाणवतात.	शिक्षक PPT च्या साहाय्याने त्रिकोणाचे बाजूंच्या तुलनात्मक लांबीपासूनचे प्रकार हाकृतीच्या आधारे स्पष्ट करतात.	विद्यार्थी व श्रवण
न	४) विषमभुज त्रिकोण: सर्व बाजू असमान लांबीच्या असणाऱ्या त्रिकोणास विषमभुज त्रिकोण म्हणतात. या त्रिकोणाचे सर्व कोन वेगवेगळे आकाराचे असतात.		शिक्षक विद्यार्थ्यांना त्रिकोणाच्या विविध प्रकारांच्या आकृत्या वहीत काढून द्याव्यास सांगतात.	विद्यार्थी प्रकारांच्या पहिल्यांदा

विद्यार्थी

१. सरळ रेषा
२. सरळ रेषा
३. सरळ रेषा

विद्यार्थी

१. सरळ रेषा
२. सरळ रेषा
३. सरळ रेषा

त्रिकोणाचे प्रकार

१. समभुज त्रिकोण
२. समद्विभुज त्रिकोण
३. विषमभुज त्रिकोण

समभुज त्रिकोणाचे कोन

१. सरळ रेषा
२. सरळ रेषा
३. सरळ रेषा

विषमभुज त्रिकोण

१. सरळ रेषा
२. सरळ रेषा
३. सरळ रेषा

Steps of Lesson संक्रमण चरण	Content सामग्री/संसाधन	Objectives & Specifications उद्देश्य व विशेषता	Teacher's activity शिक्षक कृति	Student शि
	<p>ब) कर्नापासूनचे प्रकार :</p> <p>1) लघुकोन त्रिकोण : या त्रिकोणात प्रत्येक कोन 90 अंशाहून कमी मापाचा असतो.</p> <p>2) विशालकोन त्रिकोण : या प्रकारच्या त्रिकोणाचा एक कोन विशाल कोन (90 अंशापेक्षा) मोठा असतो. 90 अंश पेक्षा मोठा परा 90 अंशापेक्षा लहान कोनास विशालकोन असू शकतात.</p> <p>त्रिकोण = > 90 अंश परा < 90 अंश</p> <p>3) काटकोन त्रिकोण : या प्रकारच्या त्रिकोणात एक काटकोन असून काटकोनासमाशिल बाजूला कर्ण म्हणतात. कर्णाची लांबी उरलेल्या दोन बाजूंमधील प्रत्येक बाजूपेक्षा जास्त असते. इतर दोन बाजू पाया आणि उंची असतात.</p>	<p>उपयोजन :</p> <p>1) विद्यार्थी त्रिकोणाच्या सर्व प्रकारची शक्ती करतो.</p> <p>2) विद्यार्थी विशालकोन त्रिकोण म्हणून काय त स्पष्ट करतो.</p> <p>3) विद्यार्थी काटकोन त्रिकोणाकडे आहारित इटाहरल सौख्यता.</p> <p>कौशल्य :</p> <p>1) विद्यार्थी त्रिकोणाचे सर्व प्रकार व्यवस्थित स्पष्ट करतो.</p> <p>2) विद्यार्थी त्रिकोणाच्या सर्व प्रकारच्या आकृत्या सुद्धा काढतो.</p>	<p>शिक्षक त्रिकोणांच्या प्रकारांवर विद्यार्थ्यांस चर्चा करव्यास सांगतात.</p> <p>शिक्षक PPT च्या साहाय्याने त्रिकोणाचे कर्नापासूनचे प्रकार स्पष्ट करतात.</p> <p>शिक्षक काटकोन त्रिकोणाची आकृती विद्यार्थ्यांना आकृत्याकडे सांगतात.</p> <p>शिक्षक महत्त्वाच्या मुद्द्यांचे फलपत्र रचवून देतात.</p> <p>अशाप्रकारे आज्ञा आपण त्रिकोणाचे प्रकार ही छत्रक प्राम्यासला.</p>	<p>विद्यार्थी चर्चा करतो.</p> <p>विद्यार्थी निरीक्षण करतात.</p> <p>विद्यार्थी आकृती काढतात.</p> <p>विद्यार्थी करून घेतात.</p>
सं		प्राप्त ज्ञानाचे दृढीकरण करणे.	शिक्षक PPT वरील प्रश्न विचारतात. (शिकविलेल्या छत्रकावर)	विद्यार्थी
क				
न				
उ				
प				
यौ		प्राप्त ज्ञानाचा पडताळ घेणे.	शिक्षक PPT वरील शिकव्याजच्या एका- एका विद्यार्थ्याला विचारतात.	विद्यार्थी
ज				
न				
स्वा				
ह्या		विद्यार्थ्यांना स्वतंत्रपणे समीचीन प्रश्न करणे.	शिक्षक PPT वरील स्वतंत्रपणे प्रश्न विद्यार्थ्यांना वहीत लिहून घेव्यास सांगतात.	विद्यार्थी वहीमधून
य				

1. Triangle Name

2. All angles within triangle always sum up to 180 degrees.

3. Right-angled Triangle

4. In a right-angled triangle, the square of the hypotenuse is equal to the sum of the squares of the other two sides.

5. Acute-angled Triangle

6. In an acute-angled triangle, the square of the hypotenuse is less than the sum of the squares of the other two sides.

7. Obtuse-angled Triangle

8. In an obtuse-angled triangle, the square of the hypotenuse is greater than the sum of the squares of the other two sides.

9. Similar Triangles

10. If two triangles are similar, then the ratio of their corresponding sides is equal to the ratio of their corresponding heights.

11. Area of Similar Figures

12. The ratio of the areas of two similar figures is equal to the square of the ratio of their corresponding sides.

LESSON EVALUATION SCHEME (पाठ मूल्यमापन योजना)

Rating Scale 1) Unsatisfactory 2) Average 3) Satisfactory 4) Good 5) Excellent
 पदनिश्चयन श्रेणी - १) अस्माधानकारक २) सरासरी ३) समाधानकारक ४) चांगला ५) उत्कृष्ट

No. अ. क्र	Steps पाव-या	Criteria निकष	1	2	3	4	5	
1	Lesson Note पाठ टाचण	Neat, Correct & Complete नीटनेटके, अचूक आणि परिपूर्ण				✓		
2	Introduction परिचयना	Relevant & stimulating सुसंगत आणि उत्साहवर्धक				✓		
3		Revival of previous knowledge & linking with the topic पूर्वज्ञान जागृती व पाठयघटकाशी योग्य मांगण			✓			
4		Statement of Aim & Title writing हेतुकथन आणि शीर्षकलेखन				✓		
5		Clarity & Fluency in Narration /Illustration कथन व स्पष्टीकरणानील अचूकता व आंशकलेखना				✓		
6	Presentation/ Explanation सादरीकरण/ विषय प्रतिपादन/ स्पष्टीकरण	Questions - Clear, concise & grammatically correct पत्र स्पष्ट, संक्षिप्त आणि व्याकरण दृष्ट्या अचूक					✓	
7		Logical & thought provoking questions तार्किक व विचारपरवर्तक पत्र				✓		
8		Mastery over the content आज्ञायावरील प्रभुत्व				✓		
9		Selection of IT tools सहित साधनांची निवड					✓	
10		Quality of presentation सादरीकरणाची गुणवत्ता			✓			
11		Co-ordination between tools & teaching साधने व अध्यापन यांतील समन्वय				✓		
12		Ease & confidence in using technology संज्ञानाच्या वापरानील मुक्तता व आत्मविश्वास					✓	
13		Judicious use of technology संज्ञानाचा समुचित वापर					✓	
14		Recapitulation संकलन	As per objectives उद्दिष्ट निहाय				✓	
15			Arrangement of plan II नियोजन २ या तयारी			✓		
16	Application उपयोजन	Recapitulation as per the objective उद्दिष्टानुसार संकलन				✓		
17	Home Work स्वाध्याय	Application - appropriate / creative योग्य/सृजनात्मक उपयोजन				✓		
18		Home work - creative / appropriate योग्य/सृजनात्मक स्वाध्याय				✓		
19		Classroom management & Time Management वर्ग व्यवस्थापन व वेळचे व्यवस्थापन					✓	
20		Overall impression एकंदरील प्रभाव				✓		

(Qualitative feedback) गुणात्मक श्रे

+ हात टाचण नीटनेटके अचूक आहे -

+ पूर्वज्ञान व मांडण्याशी योग्य समाधानकारक

Date

21.2.23

Obtained Marks - 83/100

Observer's Sign.
पाठ निरीक्षकाची स्वाक्षरी

83